

Posudek diplomové práce

Diplomand: Šárka Živná
Studijní obor: španělština
Téma práce: Umění a erós v románu *Elogio de la madrastra* (Chvála macechy) Maria Vargase Llosy
Rozsah: 78 str.
Vedoucí: Doc. PhDr. Hedvika Vydrová
Konzultant: Prof. PhDr. Pavel Štěpánek
Oponent: PhDr. Anežka Charvátová
Datum obhajoby: 16. 9. 2009

Práce Šárky Živné zaujme již titulem, který naznačuje její interdisciplinární povahu a ohlašuje téma v hispanistických diplomních pracích vzácné. Navíc dokládá, že Mario Vargas Llosa je autorem stále aktuálním, jehož dílo podněcuje k novým úvahám.

Toto počáteční očekávání je pak vrchovatě naplněno na stránkách, které následují. Diplomandka svou práci staví na základním konstrukčním principu vlastního díla – jeho podvojnosti. Představuje román jako sled dvou na první pohled nezávislých linií – literární a výtvarné (zdánlivá nezávislost této druhé je ještě posílena reprodukcemi obrazů, které jsou součástí románu). Autorka práce si je však dobře vědoma, že i sekvence výtvarné jsou traktovány literárními prostředky a jsou součinné se sekvencemi narativními.

Způsob, jakým sleduje tuto relaci a interakci, proměňuje práci v napínavé čtení. V prvním oddílu první kapitoly práce se zabývá narativní výstavbou románu – příběhem, postavami, prostorem a strukturací, založenou na výše zmíněném duálním principu. Všímá si střídání objektivní vyprávěcí perspektivy (v linii literární) se subjektivní (ve výtvarné) a důmyslných (a skrytých) proměn identity subjektivního vypravěče.

Pozoruhodný je výklad zastoupených malířských děl v druhém oddílu. Studentka nemá odpovídající uměnovědné školení a odborníci by asi mohli mít k jejím výkladům připomínky. Ale v analýzách šesti obrazů (jejich reprodukce jsou uvedeny v příloze práce) po stránce tématu, kompozice, barev a linií je patrná nejen poučenost odbornou literaturou, ale především velká představivost a schopnost vcítit se do výtvarného sdělení a pátrat po jeho dosahu pro obsahy narativní řady. Přiznám se, že jsem některé pasáže četla jako detektivní román (např. sekvenci 1.2.5 věnovanou obrazu *Hlava I* Fernanda de Szyszlo, kde výklad významově hermetické zápletky ještě přerůstá do pátrání po umístění reprodukováného obrazu, v němž jako důkazní materiál slouží portrét spisovatelovy ženy). Za stěžejně pokládám skutečnost, že Šárka Živná nikde neztrácí ze zřetele souvislost výtvarných významů s příběhem, jejich vzájemnou prostupnost a vytváření nových významových rovin.

Druhá, rozsahem nepoměrně stručnější kapitola je věnována pokusu vymezit povahu erotična v rozebíraném románu a stanovit pomyslnou hranici mezi erotickou literaturou a pronografií. I přes zmíněnou stručnost diplomandka postihuje tři závažné diferencující aspekty: představivost (k ní odkazuje i výstižně zvolené motto k celé práci), jazyk a humor. Přesvědčivě charakterizuje román jako erotický, nikoli pornografický. Výborné jsou také úvahy o perverzi a nevinosti, které – zejména na postavě „nevinného“ amorka Fonchita – umožňují pootočit úhel pohledu a posunout celkovou interpretaci díla do nové roviny. Myslím, že by stálo za to, aby se autorka k těmto otázkám ještě někdy vrátila a dál je rozvedla, třeba i s přihlédnutím k jiným románům Vargase Llosy.

Za pochvalnou zmínku stojí rovněž formulační úroveň práce a zdařilé překlady citovaných ukázek a zajímavě volená sekundární literatura. Práci doporučuji k obhajobě.

Praha 9. 9. 2009

Doc. PhDr. Hedvika Vydrová

